

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 16Csp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321201075
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Černáková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4321201075.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Máriou Černákovou, v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: Y. J., I.. XX.XX.XXXX, Z. G. I. O. XX, XXX XX I. X. (podnikajúci do 07.05.2020), zastúpeného RIEDL advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 54 359 490, o zaplatenie 11.615,92 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 11.615,92 eura spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne zo sumy 11.615,92 eura od 18.03.2017 do zaplatenia tak, že odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne sumu 12.120,96 eura, je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.000,- eur až do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamietá.

III. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 09.03.2021 domáhal zaplatenia sumy vo výške 11.615,92 eura spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne zo sumy 11.615,92 eura od 18.03.2017 do zaplatenia s tým, že odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 12.120,96 eura, je žalovaný povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11.615,92 eura do zaplatenia, ďalej zaplatenia nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 334,94 eura a tiež náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 27.07.2016 uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere číslo 235573, na základe ktorej ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 4.000,- eur, ktorý sa žalovaný spolu s úrokom zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 252,52 eura, v termínoch splatnosti dohodnutých v splátkovom kalendári, ktorý podľa ustanovení zmluvy, tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Uviedol ďalej, že listom zo dňa 07.03.2017 oznámil žalovanému, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 3, 4, 5, 6, 7. Súčasne mu oznámil, že dňa 17.03.2017 sa v dôsledku nesplácania splátok stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy. Žalovaný neuhradil v danom čase dlhované splátky, a preto sa k uvedenému dňu 17.03.2017 všetky splátky podľa zmluvy, stali splatnými. Poukázal ďalej na to, že toto oprávnenie žalobca uplatnil v súlade s článkom 10, ods. 10.4 zmluvy, podľa ktorého v prípade omeškania s úhradou splátky podľa aktuálneho splátkového kalendára o viac ako 75 kalendárnych dní, má veriteľ právo požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré by sa mali stať splatnými aj v budúcnosti a to ku dňu uvedenom v oznámení o uplatnení tohto práva. Dôvodil, že celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe uvedeného ustanovenia a predstavuje sumu 11.615,92 eura,

keď žalovaný zaplatil len sumu 505,04 eura. Poukázal ďalej na to, že v súlade s ustanovením článku 10., ods. 10.1 a 10.2 zmluvy, si žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,1 % denne zo sumy 11.615,92 eura od 18.03.2017 do zaplatenia s tým, že od dňa nasledujúceho po dni, v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 12.120,96 eura, si žalobca uplatňuje nárok na úrok z omeškania vo výške podľa § 1 ods. 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., pričom sadzba úroku z omeškania je určená ako základná úroková sadzba ECB zvýšená o 9 percentuálnych bodov. Argumentoval ďalej, že okrem písomných upomienok bol žalovaný opakovane vyzvaný na splnenie jeho povinností, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte, avšak napriek tomu nedošlo k splneniu jeho záväzkov. Uviedol tiež, že v nadväznosti na zaslanie pokusu o zmier pred začatím súdneho konania prostredníctvom právneho zástupcu si uplatňuje aj náhradu nákladov spočívajúcich v odmene za právnu službu poskytnutú v súvislosti s písomným uplatnením nárokov voči žalovanému, ktorej výška zodpovedá sume tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určenej podľa príslušných predpisov o odmenách a náhradách advokátov vo výške 324,33 eura a paušálnej náhrade advokátovi vo výške jedného režijného paušálu v sume 10,61 eura.

2. Žalobca podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.04.2021 vzal žalobu v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 334,94 eura späť.

3. Súd vydal vo veci dňa 06.04.2021 platobný rozkaz sp. zn.: 16Csp/18/2021 - 35, voči ktorému žalovaný podal odpor, ktorý odôvodnil tým, že je síce nesporné, že oba subjekty mali v čase uzatvorenia zmluvy podnikateľské oprávnenie, čo však automaticky neznamená, že žalovaný uzatváral zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti a keďže žalobca tvrdí opak, zaťažuje ho v tomto smere aj dôkazné bremeno. Že žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti indikuje aj taká skutočnosť, ako nesprávne uvedené obchodné meno podnikateľa ako dlžníka na úverovej zmluve, pričom poukázal na to, že zo živnostenského registra alebo z registra právnických osôb vyplýva, že podnikateľ s IČO: 47874244 používal obchodné meno Y. J., nie Y. J. - Y.. Argumentoval, že v každom prípade je žalobca známy ako poskytovateľ spotrebiteľských úverov. Je známych pomerne málo podnikateľských projektov, na financovaní ktorých by sa nejako podieľala spoločnosť PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., pričom právnomu zástupcovi žalovaného nie je známy jediný taký projekt. Je mu však známe zneužívanie podnikateľského oprávnenia dlžníkov, s ktorými uzatvára úverové zmluvy, aby tak obišiel právne normy na ochranu spotrebiteľa, pričom poukázal na existenciu bohatej rozhodovacej praxe. Mal za to, že je zrejme, že strany sporu uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, avšak táto neobsahuje viaceré náležitosti podľa Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a preto je potrebné tento úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Ak by však aj nešlo o spotrebiteľský úver, odplata zaň už zreteľne dosahuje úroveň, kedy možno charakterizovať konanie žalobcu ako rozporné s dobrými mravmi. Argumentoval, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 4.000,- eur, ktorý mal byť splatný v 48 mesačných splátkach po 252,52 eura, z čoho sa dá ľahko vypočítať odplata prerátaná na úrokovú mieru 75,76 % p. a. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, v súlade s § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na právny vzťah prednostne aplikuje Občiansky zákonník a to sa týka aj úrokov z omeškania, ktoré nemôžu mať výšku 9 % ročne. Pre spotrebiteľa je potom síce úrok z omeškania vo výške 0,01 % denne, teda 3,65 % ročne výhodnejší, než zákonný úrok z omeškania. Poukázal ďalej na to, že žalobca si uplatňuje úrok z omeškania nielen z istiny, ale aj z príslušenstva definovaného ako zmluvná odmena, no vyčísliteľná aj percentuálnou sadzbou. Keďže aj úrok je odplatom za poskytnutie úveru, dohodnutá odplata vo výške 169,19 eura mesačne je vlastne zmluvným úrokom (vo výške 75,76 % ročne). Úročenie úrokov, takzvaný anatocizmus, sa považuje za neprijateľný. Vo vzťahu k všetkému žalovanému príslušenstvu je potrebné považovať konanie žalobcu za rozporné s dobrými mravmi, bez ohľadu na to, či ide o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy alebo o vzťah z úverovej zmluvy medzi dvoma podnikateľmi, preto ho nemožno žalobcovi priznať (§ 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka). Žalovaný v odpore vzniesol ďalej námietku premlčania argumentujúc, že žalobca úver zosplatnil k 17.03.2017 a podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z hľadiska účelu zákona je potrebné rovnako prihliadať aj na jednostranné právne úkony dodávateľa a považovať zosplatnenie úveru za splatné. Poukázal na § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Jednotlivé splátky boli splatné vždy k 25. dňu v mesiaci. S ohľadom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, splátka, pre ktorú mohol veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, bola splatná k 25.12.2016, v dôsledku čoho všeobecná

premlčacia lehota uplynula dňa 25.12.2019. Dôvodil, že k rovnakému výsledku sa dospeje aj v prípade, ak sa bude vec posudzovať ako obchodnoprávny vzťah. Podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku. Treba pritom brať zreteľ aj na dohodu zmluvných strán. Podľa bodu 10.4 zmluvy o úvere má veriteľ právo predčasne požadovať vrátenie plnenia splatného aj v budúcnosti až vtedy, ak je dlžník v omeškaní aspoň 75 dní, teda približne dva a pol mesiaca. Žalobca zosplatnil úver k 17.03.2017. Posledná splátka, pre ktorú sa mohol úver stať splatným celý, bola splatná 25.01.2017. Za bežných okolností by premlčacia lehota uplynula dňa 25.01.2021. Dňa 19.01.2021 však nadobudol účinnosť Zákon č. 9/2021 Z. z., ktorý spôsobil, že medzi 19.01.2021 a 28.02.2021 premlčacia lehota neplynula, v dôsledku čoho až 26.02.2021 pokračovalo plynutie premlčacej lehoty a tá uplynula dňa 05.03.2021, avšak žaloba bola doručená súdu 09.03.2021, teda po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty.

4. Keďže žalovaný podal včas odpor s vecným odôvodnením, súd platobný rozkaz uznesením sp. zn.: 16Csp/18/2018 - 50 zo dňa 26.05.2021 zrušil.

5. Právny zástupca žalobcu dňa 03.06.2022 doručil súdu pred pojednávaním vyjadrenie označené ako „vyjadrenie k odporu žalovaného zo dňa 12.04.2021“. V uvedenom vyjadrení poukázal na to, že popiera tvrdenie žalovaného o jeho postavení spotrebiteľa ako nedôvodné a v rozpore s listinnými dôkazmi a z nich vyplývajúcimi skutočnosťami, pričom poukázal na obsah predložených listín - žiadosť o úver zo dňa 26.07. 2016 a úverovú zmluvu číslo 235573-52082 zo dňa 27.07.2016. Uviedol, že schváleniu úveru a uzavretiu úverovej zmluvy predchádzalo podanie žiadosti o úver, ktorú žalovaný podal a na jej základe žiadal o úver ako podnikateľ a o úver žiadal na podnikateľské účely. Zo žiadosti o úver vyplýva, že žalovaný požiadaval o úver ako fyzická osoba - podnikateľ, účel čerpania úveru uviedol investičný a konkretizoval ho ako nákup vozidla. V závere žiadosti, nad podpisovou doložkou sa uvádza prehlásenie, že žiadateľ o úver žiada poskytnutie úveru na podnikateľské účely a túto skutočnosť žalovaný ako žiadateľ o úver potvrdil svojím podpisom. Žalobca pri posudzovaní žiadosti o úver teda vychádzal z údajov uvedených žalovaným v žiadosti o úver, ktoré tento vlastnoručne potvrdil. Až po schválení poskytnutia úveru bola pripravená úverová zmluva na základe údajov uvedených v žiadosti o úver, v dôsledku čoho si žalobca nemohol svojvoľne uviesť do úverovej zmluvy údaje o podnikaní žalovaného a účele čerpania úveru, ale vychádzal z toho, čo tvrdil a uviedol žalovaný v žiadosti o úver. Argumentoval ďalej, že po schválení úveru žalobca vypracoval a predložil žalovanému na podpis úverovú zmluvu, v texte ktorej sa výslovne uvádza, že žalovaný žiada o úver na podnikateľskú činnosť, účel čerpania úveru je zhodný ako žalovaný uvádzal pri podaní žiadosti o úver, pričom žalovaný s celým textom úverovej zmluvy a jej znením prejavil súhlas, túto zmluvu uzavrel a čerpal peňažné prostriedky. Aktuálna zmena postoja k jeho vlastnému záväzku je vecne nedôvodná a účelová, pričom je krajne nevierohodný taký postoj dlžníka, ktorý bez výhrad nielen podá žiadosť o úver pre účel označený ako investičný a konkretizuje ho, uzavrie zmluvu o úvere pre účely financovania podnikateľskej činnosti, úver príjme, počas doby 5 rokov netvrdí žiadne skutočnosti o údajnom spotrebiteľskom postavení a až pre účely súdneho konania uplatňuje takéto tvrdenia. K tvrdeniam o výške úrokov poukázal na zavádzajúce a skutkovo nedôvodné tvrdenia už len v tom, kedy žalovaný žiadnym spôsobom nereflektuje dobu splácania a absenciu zabezpečenia. Poukázal na štandardný vzorec výpočtu úrokovej sadzby, aplikovaný na pomery a údaje vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere, nasledovne: $12.120,96 = 4000 \times (1 + p/100\%)^4$ (pozn. znak 4 na konci zátvorky predstavuje 4. mocninu), kde 12.120,96 je budúca splatená hodnota v eur (celková suma na zaplatenie), 4.000,- je aktuálna hodnota v eur (suma úveru), $p/100\%$ je úroková sadzba anualizovaná (p. a.), 4 je počet rokov splácania úveru. Jednoduchou matematickou úpravou sa následne odvodí výsledok (hodnota úrokovej sadzby) $p = 31,94\%$ (p. a.). Dôvodil ďalej, že hodnota úroku je primeraná povahe úveru, ktorý je úverom bez zabezpečenia vecným zabezpečením a zohľadňuje mieru rizika nesplácania, čo po stránke skutkovej vylučuje dôvodnosť tvrdení žalovaného. K tvrdeniam o anatocizme uviedol, že si neuplatňuje žiadny úrok z úroku, keď pri omeškaní so splácaním vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty za omeškanie s úhradou zosplatneného záväzku, pričom zmluvná pokuta nie je príslušenstvo pohľadávky, čiže nejde o uplatňovanie príslušenstva z príslušenstva. Vo vzťahu k námietke premlčania uviedol, že úverová zmluva upravuje podmienky následku nesplácania pri omeškaní so splácaním tak, že podľa článku 10., ods. 10.4 písmena b) zmluvy o úvere, môže veriteľ požadovať zaplatenie všetkých splátok v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou splátky viac ako 75 dní. Zmluvná úprava má prednosť, pokiaľ ide o stavenie okamihu, od kedy je možné uplatniť nárok, zosplatnený dlh na súde. Základným predpokladom pre vznik

práva na podanie žaloby o zaplatenie celej zostávajúcej dlžnej sumy bolo, aby došlo k omeškaniu o viac ako 75 dní, kedy boli splnené predpoklady pre uplatnenie nároku na zaplatenie celej dlžnej sumy. Splatnosť splátky č. 5 bola dňa 25.12.2016, pričom v uvedený deň alebo v deň nasledujúci nemohla nastať splatnosť všetkých splátok, pretože by to odporovalo v zmluve. Podľa článku 10., ods. 10.4 písmena b) zmluvy o úvere, môže veriteľ požadovať zaplatenie všetkých splátok v prípade, ak je dlžník v omeškani s úhradou splátky viac ako 75 dní. Z uvedeného teda vyplýva, že splatnosť všetkých splátok mohla nastať až na 76. deň (25.12.2016 + 75 dní = predpoklad na to, aby od nasledujúceho dňa mohol žalobca ako veriteľ žiadať zaplatenie všetkých splátok). Uvedená podmienka bola splnená teda až dňa 11.03.2017 a zosplatenie bolo uplatnené ku dňu 17.03.2017.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vec v zmysle § 180 CSP prejednal v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že na písomnom stanovisku, ktoré bolo podané ešte prostredníctvom pôvodného zástupcu v plnom rozsahu trvá. Poukázal na tri body odporu a síce, že žalobca nepreukázal, že by v danom prípade išlo o vzťah dvoch podnikateľských subjektov. Argumentoval ďalej, že v druhom prípade ide o naozaj vysokú odplatu vo forme ročnej úrokovej sadzby, ktorá odporuje dobrým mravom vo výške 75 % a tretím bodom je vznesená námietka premlčania. Citoval tiež bod 11 a bod 11.1 rozhodnutia NS SR 3Obo/66/2020, ktorý sa týka sporu totožného žalobcu. Titulom záverečného návrhu uviedol, že námietky, ktoré boli prednesené v odpore proti platobnému rozkazu, neboli zo strany žalobcu účinne popreté, a preto sa považujú za nesporné. Poukázal na to, že vyjadrenie k odporu doručil žalobca až tento víkend, po uplynutí jedného roka napriek tomu, že bol poučený ohľadom toho, dokedy tak má urobiť a ku koncu minulého roka žalobca písomne uviedol, že trvá na podanej žalobe. Vtedy žiadne popretie nevzniesol. Z uvedeného dôvodu navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

7. Po oboznámení sa s obsahom predložených listinných dôkazov, a to najmä návrhom na vydanie platobného rozkazu, žiadosťou o „Biznis úver“, Zmluvou o úvere zo dňa 27.07.2016, splátkovým kalendárom k zmluve o úvere, prehľadom uhradených splátok, oznámením o splatnosti, čiastočným späťvzatím žaloby, platobným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn.: 16Csp/18/2021 - 35 zo dňa 06.04.2021, odporom proti platobnému rozkazu, uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 16Csp/18/2021 - 50 zo dňa 26.05.2021, uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 16Csp/18/2021 - 52 zo dňa 26.05.2021, výpisom zo Živnostenského registra ohľadom žalovaného zo dňa 08.07.2021, vyjadrením žalobcu zo dňa 08.11.2021, uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 16Csp/18/2021 - 120 zo dňa 08.02.2022, výpisom zo Živnostenského registra ohľadom žalovaného zo dňa 03.03.2022, ospravedlnením právneho zástupcu žalobcu ohľadom neúčasti na pojednávaní, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu zo dňa 03.06.2022, výpočtom ročného úroku prostredníctvom online kalkulačky, súd ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Na základe žiadosti o úver zo dňa 26.07.2017, požiadal žalovaný žalobcu ako veriteľa o poskytnutie úveru vo výške 4.000,- eur. Z uvedenej žiadosti vyplýva, že ide o žiadosť žiadateľa FO - podnikateľa, kde je žalovaný identifikovaný menom, priezviskom, dátumom a miestom narodenia, rodným číslom a kontaktnou adresou, ďalej obchodným menom: Y. J. - Y., IČOM a číslom zápisu v živnostenskom registri. Z uvedenej žiadosti tiež vyplýva, že ide o žiadosť o „Biznis úver“, účel úveru je investičný, bližšia špecifikácia účelu čerpania úveru je uvádzaný ako „nákup vozidla“. Ako prílohy k žiadosti žalovaný predložil overené kópie osobných dokladov, výpis k predkladanému bankovému účtu, daňové priznanie vrátane príloh za rok 2015 a živnostenský list. Žalovaný podpisom žiadosti prehlásil, že žiada o úver na podnikateľské účely a si je vedomý právnych následkov v prípade nepravdivosti tohto prehlásenia. Žalovaný žiadal o poskytnutie úveru vo výške 4.000,- eur, so splatnosťou 48 mesiacov.

9. Dňa 27.07.2016 strany sporu uzavreli zmluvu o úvere č. 235573 - 52082, kde je žalovaný ako dlžník identifikovaný obchodným menom Y. J. - Y., so sídlom Š. U.. XXXX/X, Y., XXX XX, IČO: 47874244, ako aj údajom o zápise v živnostenskom registri Okresného úradu Levice, reg. č. 420 - 27521. Z bodu 1.1 zmluvy vyplýva, že veriteľ poskytne dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver v dohodnutej výške 4.000,- eur do 8 pracovných dní od doručenia jedného podpísaného rovnopisu zmluvy. V zmysle bodu 1.2 zmluvy, dlžník pri uzatváraní a plnení zmluvy vystupuje ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver využije na účel vyplývajúci / súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti: A - investícia: nákup vozidla. Za poskytnutie úveru sa dlžník zaviazal veriteľovi zaplatiť zmluvnú odmenu, ktorá predstavujú úroky za poskytnutie úveru, a ktorá činí sumu 169,19 eura mesačne a uhrádza sa spolu so splátkou úveru ku dňu jej splatnosti podľa splátkového kalendára. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý

úver a úroky za úver splatiť veriteľovi v 48 mesačných splátkach vo výške 252,52 eura splatných podľa splátkového kalendára, ktorý je obsiahnutý v Prílohe č. 1, ktorá príloha je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Zmluvné strany sa ďalej v bode 10.1, 10.2 a 10.3 zmluvy dohodli, že v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky, je veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy a za každý deň omeškania, a ak sa stanú podľa odseku 10.4. písm. b) zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka podľa zmluvy, je dlžník povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy a za každý deň omeškania. Ak sankcie z omeškania podľa odseku 10.1 a odseku 10.2 dosiahnu sumu rovnajúcu sa sume všetkých splátok podľa splátkového kalendára, od nasledujúceho dňa je dlžník povinný platiť veriteľovi úrok z omeškania podľa Nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z. V zmysle bodu 10.4 písm. b) zmluvy, v prípade, že dlžník neuhradí ktorúkoľvek splátku podľa aktuálneho splátkového kalendára do 75 kalendárnych dní od dňa jej splatnosti a/alebo v prípade, že dlžník je v omeškaní s úhradou iného peňažného záväzku podľa zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré sa podľa zmluvy majú stať splatnými v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení podľa tohto ustanovenia.

10. Žalovaný poskytnutý úver čerpal, riadne a včas ho však nesplácal, keď ako vyplýva z prehľadu vykonaných úhrad, dňa 05.08.2016 zaplatil sumu 504,04 eura a dňa 20.10.2016 sumu 1,- euro. Žalobca preto listom zo dňa 07.03.2017 oznámil žalovanému, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 3, 4, 5, 6 a 7, v dôsledku čoho sa dňom 17.03.2017 pre porušenie zmluvných povinností stávajú splatné všetky splátky a záväzky zo zmluvy. Tiež ho poučil, že takému následku neplnenia zmluvy sa môže vyhnúť, ak pred uvedeným dátumom uhradí všetky omeškané splátky, ako aj splátky, ktorých splatnosť nastane od dňa vyhotovenia oznámenia až do uvedeného dátumu.

11. Z výpisu zo Živnostenského registra ohľadom žalovaného vyplýva, že obchodné meno žalovaného je „Y. J.“, bez dodatku „Y.“ a tiež skutočnosť, že žalovaný ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 07.05.2020.

12. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní žiadal, aby súd na vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu doručené súdu dňa 03.06.2022, označené ako „vyjadrenie k odporu žalovaného zo dňa 12.04.2021“ neprihliadal a to s poukazom na poučenie v uznesení Okresného súdu Levice sp. zn.: 16Csp/18/2021 - 52 zo dňa 26.05.2021, v zmysle ktorého sa mal žalobca možnosť vyjadriť v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Vzhľadom k neskôr podanému vyjadreniu mal právny zástupca žalovaného tak za to, že skutkové tvrdenia žalovaného uvedené v podanom odpore neboli zo strany žalobcu popreté. V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné uviesť, že uplatnenie sudcovskej koncentrácie konania je možnosťou súdu na neskôr ako v určenej lehote predložené skutočnosti a dôkazy neprihliadať, nie však jeho povinnosťou. I napriek uvedenému však nemožno hovoriť o tom, že pasivitou žalobcu neboli skutkové tvrdenia žalovaného uvádzané v odpore popreté, pretože v prvom rade bolo úlohou žalovaného účinne poprieť skutkové tvrdenia žalobcu uvádzané v žalobe. Pre účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu obsiahnutých v žalobe tak nestačí, aby žalovaný uviedol svoje skutkové tvrdenia, ale je potrebné, aby tieto aj náležite preukázal. Bez toho, aby žalovaný svoje skutkové tvrdenia uvádzané v podanom odpore aj preukázal, nemožno hovoriť o účinnom popretí skutkových tvrdení uvádzaných v žalobe. Keď teda žalovaný vo svojom odpore tvrdil opačné alebo iné skutkové tvrdenia ako žalobca, potom bolo potrebné tieto aj preukázať. Navyše súd nevidí rozdiel v tom, pokiaľ sa žalobca v záujme nenavyšovania trov konania na pojednávanie nedostavil, ale poslal svoje písomné vyjadrenie, hoc ho označil ako vyjadrenie k odporu, pretože tieto tvrdenia mal možnosť predniesť aj na pojednávaní. V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že sám právny zástupca žalovaného navrhol na pojednávaní výsluch žalovaného ako strany sporu, v dôsledku čoho by bolo potrebné nariadiť ďalšie pojednávanie, pričom súd mu vykonanie takéhoto dôkazu i napriek jeho argumentácii a požiadavke na aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania v neprospech žalobcu umožnil, avšak tento po porade so žalovaným napokon na vykonaní tohto dôkazu netrval.

13. Podľa § 261 ods. 1 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 501 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak zmluva určuje, že úver možno použiť iba na určitý účel, môže veriteľ obmedziť poskytnutie peňažných prostriedkov iba na plnenie záväzkov dlžníka prevzatých v súvislosti s týmto účelom.

16. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

17. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

18. Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

19. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony.1) <<https://www.epi.sk/zz/1964-40>>

20. Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

21. Podľa § 265 Obchodného zákonníka, výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

22. Podľa § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka, premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

23. Podľa § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka, pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

24. Podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku.

25. Podľa § 397 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

26. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

27. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

28. Podľa § 301 Obchodného zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, a to až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta. Na náhradu škody, ktorá vznikla neskôr, je poškodený oprávnený do výšky zmluvnej pokuty podľa § 373 a nasl.

29. Podľa § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka, dlžník je v omeškaní, ak nespĺní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

30. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

31. Podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

32. Podľa § 1 ods. 1 a 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky 1) platnej k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka omeškania zvýšenej o osem percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania sa použije počas celého tohto kalendárneho polroka omeškania. Namiesto úrokov z omeškania podľa sadzby určenej podľa odseku 1 môže veriteľ požadovať úroky z omeškania v sadzbe, ktorá sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky 1) <<https://www.epi.sk/zz/2013-21>> platnej k prvému dňu omeškania zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania.

33. Podľa § 232 ods. 3 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

34. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

35. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

36. Podľa § 145 ods. 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

37. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

38. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. V konaní nebolo sporné, že medzi stranami sporu bola dňa 27.07.2016 uzatvorená zmluva o úvere č. 235573 - 52082, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 4.000,- eur. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že uzavretá zmluva je platná, je dostatočne určitá a zrozumiteľná a obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Ako vyplýva z listinných dôkazov, v čase uzatvorenia zmluvy boli žalobca aj žalovaný podnikateľmi v zmysle § 2 Obchodného zákonníka. Žalovaný v konaní namietal, že jeho postavenie ako podnikateľa v čase uzatvorenia zmluvy ešte neznamená, že zmluvu uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti. S týmto tvrdením žalovaného je treba súhlasiť, avšak jediným argumentom žalovaného, že nekonal v rámci svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti bola skutočnosť, že je nesprávne uvedené jeho obchodné meno ako dlžníka v úverovej zmluve. Je síce pravdou, že žalovaný je v žiadosti o poskytnutie úveru ako aj v samotnej úverovej zmluve identifikovaný aj dodatkom, ktorým jeho obchodné meno v zmysle výpisu zo živnostenského oprávnenia nedisponovalo, táto skutočnosť však nie je spôsobilá vyvrátiť vznik obchodnoprávneho záväzkového vzťahu a to s poukazom aj na tú skutočnosť, že takýto dodatok fyzické osoby - nepodnikatelia, nemajú na účely svojej identifikácie už vôbec žiaden dôvod používať. Súd dôvodne predpokladá, že si žalovaný pred podpisom zmluvy splnil svoju základnú povinnosť a žiadosť ako aj návrh zmluvy si riadne prečítal, v dôsledku čoho mu muselo byť už v čase uzatvárania záväzkového vzťahu zrejmé, že sa jeho obchodné meno uvádza v týchto dokumentoch nesprávne, pričom táto skutočnosť ho evidentne nijakým spôsobom nevyrušovala až do podania samotnej žaloby. Žalovaný je navyše v predložených listinných dôkazoch identifikovaný menom a priezviskom, IČO-m, miestom podnikania, ako aj registračným číslom v živnostenskom registri. Zo

žiadosti o úver tiež vyplýva, že ide o žiadosť o „Biznis úver“, účel čerpania úveru je investičný, bližšia špecifikácia účelu čerpania úveru „nákup vozidla“. Prílohami k žiadosti boli overené kópie osobných dokladov, daňové priznanie ako aj živnostenský list. Zároveň žalovaný ako žiadateľ prehlásil, že žiada o úver na podnikateľské účely a je si vedomý právnych následkov v prípade nepravdivosti tohto prehlásenia. Že žalobca a žalovaný uzavreli obchodnoprávny záväzkový vzťah preukazuje aj samotná zmluva o úvere. Aj v zmluve sa nachádzajú všetky identifikačné údaje žalovaného ako podnikateľa, predmetom zmluvy je poskytnutie úveru na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti. Z bodu 1.2 zmluvy tiež vyplýva, že dlžník pri uzatváraní a plnení zmluvy vystupuje ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver využije na účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti, na nákup vozidla. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že nie je dôležité, na aký účel boli finančné prostriedky skutočne použité, ale aký účel tvrdil resp. označil dlžník pri uzatváraní úverovej zmluvy, pričom je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. K tomuto záveru dospel aj Európsky súdny dvor vo svojom rozsudku C-464/01 (V. Q. proti Bay Wa AG), podľa ktorého: „Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa.“ Uvedený právny názor bol prebratý aj ďalšími súdnymi autoritami, napríklad Najvyšším súdom ČR, sp. zn.: 30 CdO/1022/2013 zo dňa 30.08.2013. Tvrdenie žalovaného, že ide o vzťah spotrebiteľský, je za absencie ďalších skutkových tvrdení a dôkazov potrebné považovať za účelové a súd v zmysle vyššie uvedených skutočností nemá pochybnosti o obchodnoprávnom záväzkovom vzťahu, v dôsledku čoho je aplikácia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj Zákona č. 129/2010 Z. z. vylúčená. V zmysle uvedeného preto súd predmetný záväzkový vzťah posúdil v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka.

39. V ďalšom sa súd zaoberal otázkou vznesenej námietky premlčania, ktorú súd posúdil v zmysle § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 392 ods. 1 a § 397 Obchodného zákonníka. Žalovaný v konaní nesprávne poukázal na aplikáciu § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, pretože pokiaľ bolo v zmluve dohodnuté splácanie úveru v splátkach, nejde o čiastkové plnenie podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, preto bola namiesto ohľadom začatia plynutia premlčacej doby aplikácia § 392 ods. 1 Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti poukazuje súd na Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 17. júna 2008, sp. zn. 4 Obo 54/2007: „Pokiaľ v úverovej zmluve bolo dohodnuté splácanie úveru v splátkach, nejde o čiastkové plnenie podľa § 392 ods. 2 OBZ, ale o jedno plnenie, ktorého úhrada bola dohodnutá v splátkach. Za lehotu splatnosti je potrebné považovať lehotu na splatnosti celého úveru, a preto aj premlčacia doba v danom prípade začala plynúť po lehote splatnosti celého úveru.“

40. V konaní nebolo sporné, že žalovaný svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy neplnil riadne a včas, v dôsledku čoho žalobca využil svoje oprávnenie vyplývajúce mu z bodu 10.4 zmluvy a požiadal žalovaného o úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré sa podľa zmluvy majú stať splatnými v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení. Ako vyplýva z oznámenia o okamžitej splatnosti zo dňa 07.03.2017, týmto dňom bol žalovaný v omeškaní so splátkami č. 3, 4, 5, 6 a 7 a v dôsledku nesplnenia si svojich záväzkov ani v dodatočnej lehote, stali sa všetky záväzky zo zmluvy dňom 17.03.2017 splatnými. Všeobecná 4 ročná premlčacia doba tak začala plynúť dňom 18.03.2017 a uplynula by dňa 18.03.2021, pričom žaloba bola podaná na tunajší súd dňa 09.03.2021. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na účinky Zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii, v dôsledku čoho lehoty, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu práva, v čase od 27.03.2020 do 30.04.2020 a rovnako tak v čase od 19.01.2021 do 28.02.2021 neplynuli. Aj bez zohľadnenia neplynutia lehôt v zmysle Zákona č. 62/2020 Z. z. možno však skonštatovať iba to, že žaloba bola podaná včas, teda ešte pred uplynutím všeobecnej premlčacej lehoty, v dôsledku čoho je námietka premlčania nároku vznesená žalovaným nedôvodná.

41. Súd sa ďalej zaoberal námietkou žalovaného spočívajúcej v neprimeranosti dojednanej odplaty, keď žalovaný mal za to, že odplata prepočítaná na úrokovú mieru predstavuje hodnotu 75,76 % ročne a zreteľne dosahuje úroveň, kedy možno charakterizovať konanie žalobcu ako rozporné s dobrými mravmi. V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné uviesť, že § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno aplikovať na obchodné záväzkové vzťahy, lebo tu má na základe subsidiarity prednosť § 265 Obchodného zákonníka, a to najmä s poukazom na vzťah Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka vyjadrený v § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, z ktorého je zrejmé, že vzájomný vzťah týchto ustanovení je vzťahom všeobecného a osobitného ustanovenia. Žalovanému bol v zmysle zmluvy o úvere poskytnutý úver vo výške 4.000,- eur, ktorý sa zaviazal žalobcovi vrátiť v 48 mesačných splátkach po 252,52 eura splatných podľa splátkového

kalendára, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. V zmysle bodu 3.1 zmluvy sa žalovaný za poskytnutie úveru zaviazal zaplatiť odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru vo výške 169,19 eura mesačne spolu so splátkou úveru ku dňu jej splatnosti podľa splátkového kalendára. Žalovaný tak bol povinný vrátiť žalobcovi celkovo sumu 12.120,96 eura (252,52 x 48 splátok). Právny zástupca žalovaného na pojednávaní poukázal na výsledok výpočtu úroku poskytnutého úveru v ním tvrdenej výške s poukazom na online kalkulačku nachádzajúcu sa v jeho elektronickom zariadení, pričom na otázku súdu, či výstup z uvedeného žiada nejakou formou založiť do spisu, uviedol, že nie. Súd tak prepočítal úrokovú mieru podľa vzorca predloženého žalobcom, keď tento tvrdil, že $12.120,96 = 4000 \times (1+p/100\%)^4$ (pozn. znak 4 na konci zátvorky predstavuje 4. mocninu), kde 12.120,96 je budúca splatená hodnota v eur (celková suma na zaplatenie), 4.000,- je aktuálna hodnota v eur (suma úveru), $p/100\%$ je úroková sadzba anualizovaná (p. a.), 4 je počet rokov splácania úveru. Vychádzajúc z uvedeného vzorca potom vyplýva, že $12.120,96 : 4.000 = 3,03024$, z ktorej štvrtá odmocnina predstavuje hodnotu 1,319378. $(1,319378 - 1) \times 100 = 31,9378$, čo po zaokrúhlení predstavuje hodnotu úrokovej miery 31,94 % tak, ako to uvádza žalobca. Súd si úrokovú mieru pre spornosť tvrdení preveril aj prostredníctvom online kalkulačky, z ktorej pri zadaní celkovej sumy, ktorá bude splatená, sumy pôžičky a doby splácania, vyplýva ročná úroková miera vo výške 31,93 %. Preto mal súd skutkové tvrdenie žalobcu ohľadom ročnej úrokovej miery vo výške 31,94 % za preukázanú. V tejto súvislosti je potrebné ďalej uviesť, že platná právna úprava nezakotvuje pre obchodné záväzky najvyššiu prípustnú výšku úrokov za poskytovanie úverov, v dôsledku čoho nie sú zmluvné strany pri dohode o výške zmluvného úroku vo všeobecnosti obmedzované a jediným limitom je kritérium zásady poctivého obchodného styku. Dojednanie zmluvného úroku v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nemá za následok neplatnosť tohto dojednania, uplatňovanie tohto práva by však s poukazom na § 265 Obchodného zákonníka nepoživalo právnu ochranu. Aj keby žalovaný v konaní preukázal, že ročná úroková miera je iná, než ako to tvrdí žalobca, prípadne aj vo výške ním tvrdenej, len na základe všeobecného tvrdenia žalovaného, bez akéhokoľvek dôkazu v tomto smere, by súd nemohol konštatovať, že výkon práva žalobcu, ktorým sa domáha zaplatenia dojednaného zmluvného úroku, je rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a preto nepožíva právnu ochranu. Dôkazná povinnosť preukázať, že žalobcom požadovaný úrok je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, bola na strane žalovaného, a keďže tento žiaden dôkaz v tomto smere nenavrhol vykonať, nemôže súd konštatovať nič iné, než že žalobcovi dojednaný zmluvný úrok prináleží. Keďže žalovaný mal titulom poskytnutého úveru zaplatiť celkovo sumu 12.120,96 eura, z ktorej uhradil len čiastku 505,04 eura, zaviazal súd žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 11.615,92 eura.

42. Žalovaný v podanom odpore mylne namietal, že si voči nemu žalobca uplatňuje úrok z omeškania vo výške 0,01 % denne a opäť poukázal na konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi. Ako však vyplýva zo žaloby, žalobca si voči žalovanému uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy 11.615,92 eura od 18.03.2017 do zaplatenia s tým, že odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom súčet zmluvných pokút presiahne čiastku 12.120,96 eura, si voči žalovanému uplatňuje úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11.615,92 eura až do zaplatenia.

43. Zmluvná pokuta je prostriedkom zabezpečenia záväzkov, pričom zabezpečovacie prostriedky majú akcesorickú povahu, pretože pri svojom vzniku predpokladajú existenciu hlavného záväzku, na zabezpečenie ktorého majú slúžiť. Z akcesorickej povahy zabezpečenia záväzkov vyplýva, že vedľajší (zabezpečovací) záväzok nemôže platne vzniknúť bez existencie platného hlavného (zabezpečovacieho) záväzku. Preto sa súd v prvom rade zaoberal platnosťou dojednanej zmluvy. Zmluvná pokuta bola medzi zmluvnými stranami dojednaná písomne, jednoznačne je v zmluve špecifikovaná zmluvná povinnosť, ktorej porušenie je zmluvnou pokutou sankcionované a tiež výška zmluvnej pokuty. Keďže dojednaná zmluvná pokuta spĺňa všetky formálne náležitosti jej platnosti, dospel súd k záveru, že ustanovenie o dojednanej zmluvnej pokute je platné. Súd námietku žalovaného vznesenú v podanom odpore posúdil ako námietku neprimeranosti zmluvnej pokuty a návrh na postup súdu podľa § 301 Obchodného zákonníka, keď ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 19. mája 2009, sp. zn. 32 Cdo 1281/2008: „Sama skutočnosť, že zmluvná pokuta je neprimerane vysoká, neodôvodňuje aplikáciu § 265 Obchodného zákonníka, ale postup súdu podľa § 301 Obchodného zákonníka.“ V tejto súvislosti je tiež potrebné uviesť, že súd môže neprimerane vysokú zmluvnú pokutu znížiť len v prípade, že došlo k porušeniu zabezpečovaného záväzku, avšak súd nemôže využiť svoje moderačné právo z úradnej povinnosti bez toho, aby o to dlžník požiadal (Rozsudok Vrchného soudu v Prahe z 26. októbra 2004, sp. zn. 5 Cmo 320/2004: Zmluvnú pokutu je možné v zmysle § 301 OBZ znížiť iba na návrh účastníka, a to iba v konaní o zaplatenie tejto pokuty. Nie je na ľubovôli súdu, či pokutu zníži. Ak sú pre to podmienky podľa uvedeného ustanovenia, svoje moderačné oprávnenie použije.

Nemôže však tak urobiť len zo svojej iniciatívy, bez toho aby sa toho zmluvné strany v konaní domáhali.). Súd sa preto v ďalšom zaoberal primeranosťou dojednanej zmluvnej pokuty podľa § 301 Obchodného zákonníka, keďže z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalovaný svoju zmluvnú povinnosť spočívajúcu v riadnom a včasnom uhrádzaní splátok podľa bodu 10.4 zmluvy porušil, v dôsledku čoho sa stali všetky jeho záväzky zo zmluvy predčasne splatnými a žalobcovi tak vznikol nárok na zaplatenie dojednanej zmluvnej pokuty v zmysle bodu 10.2 zmluvy.

44. Ako už bolo konštatované vyššie, zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom, ktorým sa zabezpečuje splnenie určitej konkrétnej zmluvnej povinnosti niektorou zmluvnou stranou. Účelom dohody o zmluvnej pokute je zabezpečiť záväzok pre prípad jeho riadneho a včasného nesplnenia. Okrem zabezpečovacej funkcie je nesporná aj prevenčná funkcia zmluvnej pokuty, ktorá núti dlžníka plniť riadne a včas, a to pod hrozbou sankcie, pričom v neposlednom rade plní inštitút zmluvnej pokuty v určitom zmysle aj paušalizovanú náhradu škody pri porušení zmluvnej povinnosti. Pri posudzovaní primeranosti výšky zmluvnej pokuty súd prihliada na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, pričom je potrebné zohľadniť, či je zmluvnou pokutou zabezpečená hlavná povinnosť zmluvnej strany, ktorá tvorí podstatnú náležitosť zmluvy alebo ide o zabezpečenie nepodstatnej zmluvnej povinnosti, ktorej splnenie jednou zmluvnou stranou nie je nevyhnutné pre plnenie zmluvy druhou zmluvnou stranou. Je treba tiež dôsledne rozlišovať medzi zmluvnou pokutou dojednanou vo forme pevnej čiastky, ktorú je dlžník povinný zaplatiť bez ohľadu na závažnosť porušenia povinnosti a medzi zmluvnou pokutou dojednanou formou konkrétnej sadzby za určené časové obdobie, keď výška takejto zmluvnej pokuty závisí najmä od doby, po ktorú si dlžník zmluvnou pokutou zabezpečenú povinnosť neplní.

45. Ako vyplýva zo záverov Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.07.2019, sp. zn.: 3Obdo/11/2019: „I. Pre záver o neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty z hľadiska uplatnenia moderačného práva súdu podľa ustanovenia § 301 Obchodného zákonníka je rozhodujúca výška dohodnutej zmluvnej pokuty v čase porušenia povinnosti druhou zmluvnou stranou. II. Ako neprimerane vysokú nemožno posúdiť zmluvnú pokutu dohodnutú vo forme určitej sadzby za určené časové obdobie, ktorej celková výška je dôsledkom dlhodobého porušovania zabezpečenej povinnosti dlžníkom a s tým spojeným navyšovaním o inak primeranú sadzbu zmluvnej pokuty za určené časové obdobie. III. Celková výška zmluvnej pokuty, ktorú je dlžník povinný zaplatiť, nie je jediným kritériom, pre ktoré môže súd postupom podľa § 301 Obchodného zákonníka zmluvnú pokutu znížiť.“

46. Z bodu 10.2 a 10.3 zmluvy vyplýva, že žalobca ako veriteľ dojednanou zmluvnou pokutou zabezpečil hlavný záväzok žalovaného vyplývajúci zo zmluvy a sice povinnosť riadne a včas vrátiť veriteľovi poskytnutý úver a dojednanú odmenu. Samotná výška zmluvnej pokuty je dojednaná percentuálnou sadzbou vo výške 0,1 % z dlžnej sumy a to až do výšky zabezpečovanej povinnosti, ktorou je suma 12.126,96 eura (4.000,- eur - požičaná istina + 8.120,96 eura - dojednané zmluvné úroky). V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej za neprimerane vysokú nebola vyhodnotená zmluvná pokuta vo výške 0,23 % denne (33Odo/1779/2006), zmluvná pokuta vo výške 0,67 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (33Odo/61/2005), ani zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania (2Cdo/172/2007, 2Obdo/39/2010).

47. Posúdiac tak dojednanú zmluvnú pokutu v čase porušenia povinnosti žalovaným nemožno dospieť k záveru, že by dojednaná zmluvná pokuta nebola primeraná vzhľadom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, ako ani vzhľadom na sadzbu dojednanej zmluvnej pokuty, preto súd dôvody na využitie moderačného práva podľa § 301 Obchodného zákonníka nevzhliadol. Samotná skutočnosť, že výška zmluvnej pokuty, ktorá už v čase rozhodnutia súdu dosahuje výšku zabezpečovanej povinnosti, nemôže byť dôvodom na jej zníženie, nakoľko táto je výsledkom dlhodobého porušovania zabezpečovanej povinnosti žalovaným, ktorý titulom poskytnutého úveru zaplatil od uzavretia zmluvy len dve splátky. Prijatie opačného záveru by totiž zvýhodňovalo dlžníka a v konečnom dôsledku by to znamenalo spochybnenie funkcií, ktoré má zmluvná pokuta plniť. Jedine žalovaný mohol za dojednaných podmienok ovplyvniť samotnú čiastku zmluvnej pokuty a to riadnym a včasným plnením si svojich zmluvných povinností. Nemožno pritom opomenúť ani zásadu „pacta sunt servanda“ a rovnako tak ani zásadu poctivého obchodného styku, účelom ktorých je riadne a včasné plnenie zmluvných záväzkov a nie ich nerešpektovanie a porušovanie. V zmysle uvedeného preto súd priznal žalobcovi uplatňovanú zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy 11.621,92 eura (12.120,96 eura - 505,04 eura) od 18.03.2017 do zaplatenia, resp. až kým súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 12.120,96 eura.

48. Pre prípad, že súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 12.120,96 eura, si žalobca ďalej uplatňoval zákonný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11.615,92 eura až do zaplatenia. Pretože žalovaný svoj peňažný záväzok riadne a včas nesplnil, dostal sa podľa prvej vety § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka do omeškania, v dôsledku čoho má žalobca právo požadovať od žalovaného popri plnení aj úroky z omeškania podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka. Súd žalobcovi nepriznal úroky z omeškania z ním požadovanej čiastky, nakoľko nemožno priznať príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky. Ide o tzv. anatocizmus, na ktorý poukázal aj Najvyšší súd ČR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 35 Odo 101/2002, ktorý uviedol, „že Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník neumožňujú veriteľovi požadovať od dlžníka príslušenstvo (úroky z omeškania) pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa, že zmluvné úroky sa stanú súčasťou istiny, uvedené však nič nemení na skutočnosti, že sa takto opäť úročí iba istina nie príslušenstvo pohľadávky.“ Ako vyplýva z bodu 3.1 zmluvy, zmluvná odmena predstavuje úroky za poskytnutie úveru avšak skutočnosť, že táto bola započítaná do istiny, nič nemení na tom, že ide o príslušenstvo pohľadávky. V zmysle uvedeného tak súd žalobcovi priznal zákonné úroky z omeškania vo výške 9 % ročne pre prípad, že súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 12.120,96 eura a žalovaný bude stále v omeškani, zo sumy požičanej istiny vo výške 4.000,- eur a vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

49. Lehotu na plnenie určil súd podľa § 232 ods. 3 CSP.

50. Záverom súd poznamenáva, že žalobca sa pôvodne domáhal aj zaplatenia sumy vo výške 334,94 eura spočívajúcej v náhrade nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky. Žalobca vzal žalobu v časti tohto príslušenstva späť podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.04.2021, pričom žaloba bola žalovanému doručená dňa 08.04.2021. Keďže k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo ešte pred jej doručením žalovanému, konal súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti a to s poukazom na § 145 ods. 3 CSP.

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi ako strane v konaní úspešnej v celom rozsahu (keď jeho neúspech spočíval len v časti uplatňovaného príslušenstva), priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.